

P7_TA(2013)0380

Pomorska razsežnost skupne varnostne in obrambne politike

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o pomorski razsežnosti skupne varnostne in obrambne politike (2012/2318(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju naslova V Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 42, 43 in 45,
- ob upoštevanju člena 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju evropske varnostne strategije z naslovom "Varna Evropa v boljšem svetu", ki jo je Evropski svet sprejel 12. decembra 2003, in poročila o njenem izvajanju z naslovom "Zagotavljanje varnosti v spreminjajočem se svetu", ki ga je Evropski svet sprejel dne 11. in 12. decembra 2008,
- ob upoštevanju celostne pomorske politike za Evropsko unijo iz leta 2007 (COM(2007)0575) in zadevnega poročila o napredku iz leta 2012 (COM(2012)0491),
- ob upoštevanju izjave evropskih ministrov, pristojnih za celotno pomorsko politiko, in Evropske komisije z dne 7. oktobra 2012 o morskem in pomorskem agendi za rast in delovna mesta ("Limassolska izjava"),
- ob upoštevanju sklepov Sveta o strategiji za pomorsko varnost z dne 26. aprila 2010,
- – ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2013 o strategiji EU za Afriški rog¹,
- ob upoštevanju konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) z dne 10. decembra 1982,
- ob upoštevanju skupnega predloga sklepa Sveta o načinu izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije z dne 21. decembra 2012²,
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 7. junija 2006 z naslovom "Prihodnji pomorski politiki Unije naproti: Evropska vizija za oceane in morja" (COM(2006)0275),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2011 o trajnostni politike EU za skrajni sever³ in skupnega sporočila Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 26. junija 2012 "Razvoj politike Evropske unije za arktično regijo: napredek od leta 2008 in nadaljnji ukrepi"⁴,
- ob upoštevanju kodeksa ravnanja Evropske obrambne agencije glede združevanja in

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0006.

² JOIN(2012)0039 – 2012/0370(NLE).

³ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 71.

⁴ JOIN(2012)19.

souporabe zmogljivosti iz leta 2012,

- ob upoštevanju zavezniške pomorske strategije, ki jo je sprejela zveza NATO dne 18. marca 2011,
 - ob upoštevanju skupnega ukrepa Sveta o vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvrčanju, preprečevanju in zatiranju piratstva in oboroženih ropov pred somalsko obalo (ATALANTA) iz leta 2008¹,
 - ob upoštevanju sklepa Sveta o misiji Evropske unije za krepitev regionalnih pomorskih zmogljivosti v državah Afriškega roga (EUCAP NESTOR) iz leta 2012²,
 - ob upoštevanju resolucije z dne 23. novembra 2010 o civilno-vojaškem sodelovanju in razvoju civilno-vojaških zmogljivosti³,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta o Afriškem rogu z dne 14. novembra 2011 in zlasti strateškega okvira v prilogi k tem sklepom,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike⁴,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013⁵ o odnosih med EU in Kitajsko,
 - ob upoštevanju svojih resolucij z dne 23. oktobra 2008 o piratstvu na morju⁶ in z dne 10. maja 2012 o pomorskem piratstvu⁷,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A7-0220/2013),
- A. ker države članice EU obsegajo več kot 90 000 km obale ob dveh oceanih in štirih morjih, poleg tega pa še čezmorska ozemlja in objekte nacionalne varnosti v drugih oceanih; ker so države članice EU odgovorne za nadzor, varnost in zaščito evropskih obalnih in teritorialnih voda, izključnih ekonomskih con, epikontinentalnega pasu, pomorske infrastrukture ter morskih virov; ker so države članice odgovorne za zagotavljanje varnosti pomorščakov na ladjah, ki plujejo pod njihovimi zastavami, in za svoje državljane; ker ima nezmožnost držav, da nadzorujejo svoj pomorski prostor, posledice, katerih učinek močno presega njihove obalne in pomorske cone;
- B. ker so morske meje držav članic zunanje meje Evropske unije;
- C. ker je pomorski prostor odprt, obsežen in brezkončen in ga omejuje le pomorska jurisdikcija; ker je pomorski prostor težko nadzorovati, zlasti ker mednarodno pomorsko pravo ureja predvsem spodbujanje trgovine in zagotavljanje prostega gibanja;

¹ UL L 301, 12.11.2008, str. 33.

² UL L 187, 17.7.2012, str. 40.

³ UL C 99 E, 3.4.2012, str. 7.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0455.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0097.

⁶ UL C 15 E, 21.1.2010, str. 61.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0203.

- D. ker 90 % zunanje trgovine EU in 40 % notranje trgovine EU poteka po morju; ker je EU vodilni akter v svetovnem pomorskem prevozu, pri čemer evropski lastniki ladij upravljajo 30 % ladij in 35 % svetovne tonaže – vključno s 55 % ladij za prevoz zabojnikov in 35 % tankerjev, kar predstavlja 42 % vrednosti svetovne trgovine po morju; ker države članice EU skupaj sestavljajo največjo svetovno ekonomsko cono (veliko približno 25 milijonov kvadratnih kilometrov);
- E. ker bi morala vsaka pomorska strategija EU v prvi vrsti spodbujati temeljna načela člena 21 PDEU, kot so demokracija, pravna država, univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načela enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel Ustanovne listine ZN in mednarodnega prava; ker si morajo države prizadevati za izvajanje in krepitev mednarodnega prava, zlasti Konvencije ZN o pomorskem pravu, in zagotavljati prosto gibanje po pomorskih poteh in ohranitev skupnih dobrin ter trgovinskih in okoljskih interesov;
- F. ker je zaradi gospodarske rasti, globalizacije in vse večje svetovne medsebojne odvisnosti pomen globalnih pomorskih tokov za Unijo eksponentno narasel; ker se geostrateško ravnotežje na morju hitro spreminja in sile v vzponu uporabljajo tehnologije in strategije za zavrnitev dostopa, da bi se uveljavile na regionalnih in svetovnih morskih območjih ter omejile dostop ZDA in EU; ker bolj kompleksno in razdrobljeno zagotavljanje pomorske varnosti združeno z ohlapno in različno uporabo mednarodnih pogodb otežuje učinkovito večstransko in mednarodno sodelovanje na področju pomorskih zadev; ker je v interesu EU, da zagotovi pomorsko varnost ne le v obalnih vodah, ampak tudi v svetovnih oceanih in morjih;
- G. ker številni dejavniki, kot so revščina, pomanjkanje razvoja, šibak državni nadzor in kazenski pregon ter izpostavljenost morskih poti, spodbujajo razvoj različnih vrst groženj pomorski varnosti; ker te grožnje lahko izhajajo tako iz ravnanja držav, ki bi lahko imele interes, da motijo mednarodne pomorske tokove, ter iz nezakonitih dejavnosti nedržavnih akterjev – kot so mednarodni kriminal (na primer trgovanje z orožjem ali drogami), mednarodni terorizem ali piratstvo, ki izkoriščajo pomanjkljivosti razdrobljenega lokalnega, regionalnega in globalnega sistema pomorskega upravljanja; ker je zaradi tega povečanja števila akterjev na morju zakonitih in nezakonitih pomorskih dejavnosti vse več in so vse bolj kompleksne, kar vedno bolj otežuje razlikovanje med zakonitimi in nezakonitimi dejavnostmi; ker mora EU zato vlagati v celovit pristop k soočanju s kompleksnimi nadnacionalnimi izzivi, ki jih nobena država članica ne more obvladati sama;
- H. ker se globalna predvidevanja o prihodnjih pomorskih zmogljivostih in silah hitro spreminjajo, pri čemer imajo države v vzponu in že uveljavljene sile vedno več pomislekov glede načel iz Konvencije ZN o pomorskem pravu, mednarodni arbitraži ali regulaciji; ker predvsem Kitajska vztraja pri svoji politiki "niza biserov", da bi okrepila in razširila svojo prisotnost na morju iz številnih pojasnenih in nepojasnjenih razlogov, npr. da bi zavarovala trgovinske in energetske poti, pa tudi obvladovala pomorske vire in ključno pomorsko infrastrukturo, ob tem pa prihaja v spor s pomorskimi interesi skoraj vseh svojih sosed v Vzhodno- in Južnokitajskem morju;
- I. ker so EU in vse njene države članice pogodbenice UNCLOS, torej je konvencija del pravnega reda Unije;
- J. ker mora EU kot globalni akter razmisliti o varnostnih izzivih in možnih samostojnih

odzivih, zlasti v bližnjem Sredozemskem morju, Afriškem rogu in območjih v zahodnem Atlantiku kot tudi v Tihem oceanu (od vzhoda do zahoda, od Arktike do Antarktike);

- K. ker je vedno več nezakonitih nedržavnih akterjev v pomorstvu, ki ogrožajo ključne pomorske poti in infrastrukture ter izkoriščajo pomanjkljivosti držav in njihovih jurisdikcij;
- L. ker se boj proti tem nekonvencionalnim grožnjam pogosto odvija v zahtevnem in nevarnem okolju in torej zahteva tako civilna kakor vojaška sredstva; ker je SVOP tako v civilni kakor vojaški razsežnosti ustrezen okvir za boj proti nevarnim grožnjam na morju in ob obali;
- M. ker EU sama ne more zagotavljati svetovne pomorske varnosti; ker mora vzpostaviti močna partnerstva s tretjimi državami in regionalnimi organizacijami, zlasti na oddaljenih območjih – na primer v Aziji – kjer težje uporablja svoje zmogljivosti;
- N. ker se evropska varnostna strategija ne sklicuje posebej na pomorsko razsežnost, razen ko opredeljuje piratstvo kot grožnjo EU; ker evropska celostna pomorska politika obravnava pomorska vprašanja, a se komaj dotika vprašanja varnosti, s čimer je pustila ob strani področje, ki EU povzroča vse več skrbi; ker je treba obvezno pregledati pristop EU k pomorski varnosti, zlasti s sprejetjem evropske strategije za pomorsko varnost, ki pojasnjuje, kako bi morala evropska celostna pomorska politika prispevati k izvajanju evropske varnostne strategije; ker bi morala evropska strategija za pomorsko varnost določiti varnostne interese in strateške cilje EU ter opredeliti cilje, tveganja in razpoložljiva in potrebna sredstva za ukrepanje ter morebitne grožnje;
- O. ker je treba razviti evropsko strategijo pomorske varnosti, da bi upoštevali možnosti, tveganja in priložnosti za Unijo na morju, kar vključuje tudi zaščito evropskih državljanov in njihovega premoženja; ker mora ta strategija spodbujati evropske vrednote in načela in biti usmerjena v prihodnost, proaktivna ter mobilizirati vse zadevne institucije in akterje civilne in vojaške narave ter zlasti poudariti, da si države članice EU ne morejo več privoščiti, da razvijajo in vzdržujejo pomorske zmogljivosti z edinim ciljem uporabe izključno v morebitnih visokointenzivnostnih operacijah;
- P. ker je treba zaradi konfliktov in nestabilnosti, ki vplivajo na interese EU glede odprtih pomorskih tokov in varnega dostopa, bolje preučiti povezavo med varnostjo ljudi, državnim upravljanjem in razvojem, in ker je treba zato strategijo EU za Afriški rog uporabiti kot zgled za celovit pristop, ki vključuje politična, diplomatska, socialna in ekonomska orodja; ker mora biti ta celovit pristop v osrčju evropske strategije pomorske varnosti in je treba pri tem zagotoviti usklajevanje med različnimi pobudami, agencijami in instrumenti EU, da bi se soočili s ključnimi razlogi za nestabilnost in prispevali k reševanju konfliktov, uveljavljanju miru in izgradnji državnih struktur, upravljanju in razvoju, vključno z reformo varnostnega sektorja, oskrbo z energijo, varnostjo v pomorski in drugi trgovini in prevozu, zaščito ribištva in okolja ter vplivi podnebnih sprememb;

Splošne pripombe o prihodnji evropski strategiji pomorske varnosti

1. je prepričan, da ima EU ključni interes za varno in odprto pomorsko okolje, ki omogoča prost prehod za namene trgovine, ter miroljubno, zakonito in trajnostno izkoriščanje bogastev oceanov, ter da so pomorski tokovi ključni za evropsko trgovino in podlaga za uveljavljanje evropske moči in vpliva; da so za varnost evropskih državljanov in

spodbujanje načel člena 21 PDEU odgovorne EU in države članice; ter da bi morali zato preoblikovati civilni in vojaški institucionalni okvir EU, da bi določili cilje, sredstva in zmogljivosti, ki jih EU potrebuje za izpolnjevanje te odgovornosti;

2. opominja države članice, da bo Unija lahko le na podlagi zavezanosti, medsebojnega razumevanja in resnične solidarnosti izpolnila svojo vlogo iz Lizbonske pogodbe in namero, da bo zagotavljala mir v svetovnem merilu; v zvezi s tem opozarja, da člen 42(7) PEU ("klavzula o medsebojni obrambi" ali "klavzula o medsebojni pomoči"), člen 222 PDEU ("solidarnostna klavzula") in člen 42(6) PEU (stalno strukturno sodelovanje), ki jih uvaja Lizbonska pogodba, zagotavljata institucionalni okvir za dejansko solidarnost med vsemi državami članicami na področju varnosti in obrambe Unije; opozarja, da je te instrumente šele treba uresničiti; zlasti čestita Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje za skupni predlog o načinu izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije ter ju poziva, naj ocenita, kaj bi to vključevalo v primeru aktiviranja klavzule za soočenje z morebitnimi izzivi na morju ali v povezavi s pomorskimi sredstvi ali infrastrukturo; poziva Svet, naj hitro odobri ta predlog;
3. poudarja, da Konvencija ZN o pomorskem pravu zagotavlja zakonit okvir za vse vrste dejavnosti, ki se izvajajo v oceanih in na morjih ter da lahko služi kot vodnik za mirno reševanje pomorskih sporov; zato poziva EU in njene države članice, da spodbujajo univerzalnost konvencije in vztrajajo pri potrebi po enotnem in doslednem izvajanju njenih določb;
4. se zaveda, da Evropska unija že ima na voljo nekaj sredstev in instrumentov, ki jih potrebuje za soočenje z izzivi za svetovno pomorsko varnost ter zagotavljanje varnega in stabilnega okolja, in sicer v okviru Evropske službe za zunanje delovanje in Evropske komisije, finančnih instrumentov, razvojnega sodelovanja, humanitarne pomoči, kriznega upravljanja, trgovinskega sodelovanja in drugih zadevnih sredstev za ukrepanje; vendar ugotavlja, da je večina tehničnih in materialnih sredstev v rokah držav članic, njihova pripravljenost okrepiti sodelovanje pa je najpomembnejša za prihodnost evropske pomorske varnosti;
5. kljub temu ugotavlja, da je treba razviti evropsko strategijo pomorske varnosti, da bi zagotovili celosten pristop ob osredotočanju predvsem na nevarnosti, tveganja, izzive in priložnosti na morju; da mora ta strategija temeljiti na evropskih vrednotah in načelih, hkrati pa mora prispevati k ustvarjanju sinergij in skupnih odzivov ob mobiliziranju vseh zadevnih institucij in akterjev civilne in vojaške narave; da je treba v okviru strategije opredeliti vse morebitne grožnje – od tradicionalnih varnostnih groženj do tistih, ki jih predstavljajo naravne nesreče in podnebne spremembe, od groženj z vidika zaščite ključnih morskih virov do varovanja pomorske infrastrukture in trgovinskih tokov; prav tako je treba v njej opredeliti specifična sredstva in zmogljivosti za soočenje z vsemi izzivi, vključno z obveščevalnimi dejavnostmi, nadzorom in patroliranjem, iskanjem in reševanjem, ladijskimi prevozi, evakuacijo državljanov EU in drugih s kriznih območij, uveljavljanjem embargov ter pomočjo misijam in operacijam v okviru skupne varnostne in obrambne politike;
6. poziva visoko predstavnico, Komisijo in Svet, naj pripravijo evropsko strategijo pomorske varnosti, ki bo osredotočena na povezovanje in usklajevanje med vsemi evropskimi akterji in državami članicami na področju pomorske varnosti; v skladu s tem poziva Komisijo in visoko predstavnico/podpredsednico, naj odpravita pomanjkljivosti

celostne pomorske politike iz leta 2007, ki ne vključuje varnostne komponente, pa tudi omejitve evropskega statističnega sistema, ki ne uspeva obravnavati pomorskih varnostnih tveganj in nevarnosti; meni, da bi se morali raven ambicij ter sredstva in zmogljivosti te strategije opirati na evropsko varnostno strategijo in celostno pomorsko politiko in se začrtati na podlagi potrebe po delovanju kot ponudnik svetovne varnosti in tako zagotoviti proste pomorske tokove in dostop do odprtega morja po vsem svetu; poudarja, da bo urejanje pomorske varnosti kratko-, srednje- in dolgoročno vplivalo na vse druge elemente evropske varnosti in blaginje;

7. poziva države članice, naj tesno in aktivno sodelujejo z ESZD in Komisijo pri pripravi nove evropske strategije pomorske varnosti, da bi učinkovito uporabili njihove raznovrstne odlike, pri tem pa upoštevali tudi opredelitev in oblikovanje novih zmogljivosti z združevanjem in souporabo; meni tudi, da bi morala nova strategija vključevati skupne dvostranske ali večstranske pobude za oblikovanje sil, na primer francosko-britansko deklaracijo z dne 2. novembra 2010;
8. poudarja, da se tak celosten pristop k pomorskim zadevam, ki združuje civilne instrumente z vojaškimi orodji in vključuje notranje in zunanje vidike varnosti, že razvija na nacionalni ravni v nekaterih državah članicah, nekatere države članice pa ga prav tako dvostransko izvajajo, in da bi ga bilo treba zato okrepiti na ravni Unije; poudarja, kakšno vlogo lahko odigrajo in morajo odigrati pomorski narodi pri spodbujanju pozitivnega regionalnega pomorskega povezovanja; poudarja, da regionalne pobude na področju pomorskega povezovanja lahko vodijo in morajo voditi k povezovanju in deljenju ključnih pomorskih sredstev, da bi zadovoljili potrebe EU z vidika zmogljivosti;

Možna tveganja

9. priznava, da vse več prometa na morju ter razvoj priobalnih in obalnih dejavnosti postavljajo pomorsko varnost pred preizkušnjo, saj je čedalje težje razlikovati med zakonitimi in nezakonitimi dejavnosti na morju;
10. ugotavlja, da se EU sooča s konvencionalnimi varnostnimi grožnjami, zlasti odkar so nove morske sile povečale verjetnost morebitnega meddržavnega rivalstva za lastništvo nad morskimi območji (spori zaradi pristojnosti, ozemeljske zahteve, dovoljenja za raziskovanje in izkoriščanje globokomorskih območij); prav tako ugotavlja, da so države v vzponu razvile pomorske zmogljivosti (mornarice, podmornice), obenem pa začenjajo dvomiti v načela mednarodne pomorske zakonodaje;
11. svari pred neupravičenim izkoriščanjem pomembnih naravnih virov in mineralov v vodah držav članic EU ali v sosednjih morjih; ugotavlja, da lahko nenadzorovana tekma za morske, naravne in mineralne vire škoduje morskemu ekosistemu ter tako še povečuje posledice dejavnosti na morju za okolje; opozarja, da lahko izkoriščanje morskih virov privede tudi do neželene militarizacije na pomorskih območjih; poudarja pa, da imajo vse države članice pravico sodelovati pri raziskovanju in izkoriščanju morskih naravnih virov na način, ki spoštuje okoljske predpise;
12. ugotavlja, da mora EU oblikovati tesna partnerstva s tretjimi državami in regionalnimi organizacijami, da bi zagotovila varnost in stabilnost trgovine in izkoriščanja virov; poudarja, da bi močna pomorska razsežnost SVOP EU omogočila, da bi po potrebi delovala kot učinkovit mednarodni razsodnik;

13. opozarja, da so države, ki niso pripravljene sodelovati z mednarodno skupnostjo ter spoštovati mednarodnih pogodb in standardov, a jim zemljepisna lega omogoča, da blokirajo trgovinske poti, prav tako pa imajo tehnološke in vojaške zmožnosti za to, v tem trenutku ena največjih groženj za pomorsko varnost; meni, da bi morala ESZD in podpredsednica/visoka predstavnica izkoristiti vse diplomatske možnosti za vzpostavitev dialoga in sodelovanja s temi državami;
14. ugotavlja, da sicer ni mogoče povsem izključiti možnosti meddržavnih vojaških sporov, a da varnost EU povečini neposredno in posredno ogrožajo nekonvencionalne grožnje, pri čemer se izkoriščajo težave pri izvrševanju prava na pomorskih in obalnih območjih in nasploh, do katerih prihaja zaradi razpada ali krhkosti državnih struktur ali pomanjkanja državnega nadzora;
15. ugotavlja, da je porast pomorskih terorističnih dejavnosti po vsem svetu, ki neposredno ogrožajo civilna in vojaška plovila EU, pristaniško infrastrukturo in energetske naprave ter izkoriščajo morje za napade na kopenske cilje in vdore vanje, ena glavnih groženj za pomorsko varnost EU; ugotavlja, da so ti akterji povezani z nadnacionalno organiziranimi kriminalnimi mrežami, ki se ukvarjajo z nezakonitimi dejavnostmi, kot je tihotapljenje, trgovina z ljudmi, nezakonito preseljevanje in trgovina z drogami in orožjem, vključno z nezakonito trgovino z lahkim in osebnim orožjem ter komponentami orožja za množično uničevanje; poudarja, da te nezakonite dejavnosti še poglobljajo politične in humanitarne krize, ovirajo socialni in gospodarski razvoj, demokracijo in pravno državo, povzročajo pomanjkanje in preseljevanje, notranje razseljevanje in hudo trpljenje ljudi;
16. je zaskrbljen zaradi vse več dokazov o tem, da teroristične mreže in nedržavni akterji nabavljajo dovršene pomorske zmogljivosti, vključno s podmorskimi zmogljivostmi in radarsko tehnologijo oziroma drugo tehnologijo odkrivanja, in da imajo dostop do logističnih podatkov, ki se nanašajo na mednarodno ladjarsko industrijo, zmogljivosti za miniranje in improviziranih vodnih eksplozivnih naprav, s čimer lahko postajajo bistveno bolj nevarni in sposobni umikati se nadzoru ter svoje dejavnosti širijo v bližini Evrope, zlasti na obeh straneh južnega Atlantika;
17. meni, da je ohranjanje zamrznjenih sporov ob različnih morskimi območjih, kot so Južni Kavkaz, jugovzhodno Sredozemlje ali Japonsko morje, eden vodilnih vzrokov za svetovno nestabilnost, saj ogroža promet in energetske povezave, spodbuja trgovino z orožjem ter olajšuje dejavnosti nedržavnih akterjev, na primer kriminalnih mrež in terorističnih celic;
18. ostaja zaskrbljen zaradi piratstva ob vzhodni in zahodni afriški obali; poudarja, da napadi piratov – oboroženi ropi, ugrabitve ladij in posadk ter izsiljevanje odkupnine – resno ovirajo svobodo dostopa in plovbe po teh vodah, zato pomenijo resno grožnjo za mednarodno trgovino in pomorsko varnost; opozarja, da je za piratstvo v splošnem krivo pomanjkanje upravljanja in razvoja v zadevnih obalnih državah; upa, da se bo EU oprla na dosežke operacije EUNAVFOR Atalanta in tudi drugod začela izvajati operacije SVOP za boj proti piratstvu;
19. opozarja na probleme, ki jih za varnost pomorstva na ključnih pomorskih tranzitnih točkah povzročajo piratstvo, mednarodni terorizem in organizirani kriminal; poudarja, da so nekatere najpomembnejše vodne poti, po katerih poteka globalna oskrba z energijo, geografsko umeščene v ali se do njih dostopa skozi nekatera najbolj nestabilna morska območja, kar velja za Sueški prekop ter Hormuško in Malajsko ožino;

20. ugotavlja, da se mora boj proti nekonvencionalnim dejavnostim zanašati na celotno paleto instrumentov SVOP, vključno z vojaškimi, saj se posredovanja pogosto odvijajo v izjemno težavni konfiguraciji terena, akterji pa imajo na razpolago vrsto različnih orožij; trdi, da morajo operacije SVOP po vzoru posredovanja EU v Afriškem rogu, kjer potekata operaciji EUNAVFOR Atalanta in EUCAP NESTOR, pospremiti drugi zunanji instrumenti EU, da bi bilo mogoče obravnavati temeljne socialne, gospodarske in politične vzroke za krizo in v zadevnih regijah zagotoviti trajno varnost;
21. ugotavlja, da bodo nezakonite migracije verjetno še naprej povzročale pritisk na morske meje EU, zlasti glede na politične in gospodarske razmere v južnem sosedstvu ter ob pričakovanju nadaljnje nestabilnosti v severni Afriki, Sahelu, državah Afriškega roga in podsaharski Afriki; kljub temu opozarja, da migracij ne gre razumeti kot varnostno grožnjo, temveč kot človeški pojav, ki terja robustno strategijo upravljanja na podlagi regionalnega, političnega in diplomatskega sodelovanja, razvojnih politik in naložb v regionalna partnerstva; opozarja na dejstvo, da terjajo ta prizadevanja razvoj pomorskih zmogljivosti in dejavnosti obalne straže za namene patroljiranja in reševanja migrantov, ki potujejo na krovu nezakonitih ladij;
22. se zaveda, da se bo zaradi vse več prometa na morju verjetno povečala nevarnost nesreč, kot so razlitja nafte in drugi primeri onesnaževanja okolja, odlaganje strupenih odpadkov in nezakonita kraja nafte; poudarja, da mora EU še naprej razvijati strategijo, ki temelji na preteklih izkušnjah v primeru hudih okoljskih nesreč na morju, pri čemer je treba zagotoviti, da vsi akterji, telesa in agencije EU skupaj z oblastmi držav članic delujejo usklajeno, da bi ustvarili ustrezne sinergije v duhu solidarnosti in učinkovitejšega ukrepanja;

Kritična morska območja

Sredozemlje

23. poudarja, da predstavlja Sredozemsko morje celo vrsto izzivov, ki bi morebiti lahko ogrozili stabilnost EU in neposredne interese EU, zlasti ob upoštevanju politične vstaje ter socialnih in ekonomskih težav, ki bodo verjetno še naprej prisotne v nekaterih obalnih državah; ugotavlja, da nezakonite dejavnosti, npr. terorizem in vse vrste nezakonite trgovine, ki so posledica teh razmer, vplivajo na pomorsko varnost EU, vključno z varno preskrbo z energijo na jugu; meni, da je treba nujno vlagati v regionalno pomorsko sodelovanje, pri čemer je treba vključiti evropsko in regionalno sodelovanje, obveščevalne dejavnosti, nadzor, patroljiranje in dejavnosti obalne straže, kar mora temeljiti na ustreznih predvidevanjih o pomorskih silah;
24. poudarja, da je v Sredozemlju doma cela vrsta konfliktov, ki vključujejo spore o morskih mejah, zato poziva EU, naj se zaveže, da se bo izogibala nadaljnjemu zaostrovanju konfliktov v Sredozemlju, kar bi še okrepilo obstoječe grožnje, kot so posledice državljanske vojne v Siriji in vpliv na njeno morsko območje in na morska območja sosednjih držav, politična nestabilnost in pomanjkanje zmogljivosti za upravljanje v Libiji, Egiptu in Tuniziji, posredni učinki tega v sosednjih Maroku in Alžiriji, ki sta še vedno v sporu zaradi Zahodne Sahare in nanju neposredno vpliva zaostrovanje konflikta v Maliju in Sahelu; nadalje opozarja na nevarnost, ki izvira iz medsebojne povezanosti kriz v Sredozemlju ter nestabilnih razmer in konfliktov na Bližnjem vzhodu, v Sahelu, državah Afriškega roga, zahodni Afriki in podsaharski Afriki;

25. ugotavlja, da so je zaradi nedavnih odkritij zemeljskega plina v vzhodnem Sredozemlju nastalo novo geopolitično okolje in da so se močno povečale možnosti za spore, kar neposredno vpliva na upravičene interese in suverene pravice držav članic EU; izraža zaskrbljenost nad tem, da so Turčija, Rusija, ZDA in Izrael okrepili pomorsko prisotnost v Sredozemlju; nadalje opozarja na posledice nerešenega spora s Turčijo v Egejskem morju in stopnjevanja napetosti zaradi načrtovanega izkoriščanja grških in ciprskih zalog ogljikovodika na morju; zato poziva EU, naj ukrepa in utrdi svoj položaj, da bi se izognili sporu o naravnih virih v Sredozemlju in posledičnim varnostnim grožnjam za države članice EU na tem območju, ki bi lahko v končni fazi vplivale na celotno EU;

Baltsko morje

26. je seznanjen s tem, da je Baltsko morje, ki meji na ruska morska območja, notranje morje EU in zelo pomembna prometna pot mnogih obalnih držav; je seznanjen s tem, da sta stabilnost regije Baltskega morja in brezhibno delovanje pomorskega prometa odvisna od sprave med političnimi interesi, tako posameznih držav članic EU kot med EU in Rusijo; je seznanjen s tem, da je politična stabilnost Baltika prepletena z zadevami, povezanimi z varstvom položaja jezikovnih manjšin v obalnih državah, operacijami prevoza energije, gostim prometom trgovskih ladij, morebitnih nesreč tankerjev za prevoz nafte ter onesnaženjem ribjih staležev in okolja; je seznanjen s tem, da pomorski varnosti v Baltiku dodatne izzive predstavljajo kemična orožja na morskem dnu, odvržena po koncu druge svetovne vojne, zastarele jedrske elektrarne ob obalah, morebitni teroristični napadi na prevoz energentov ter morebiten nezakonit prevoz orožja prek baltskih pristanišč;

Črno morje

27. meni, da je Črno morje zaradi potrebe po zagotavljanju energetske varnosti EU in diverzifikacije preskrbe z energijo danes geostrateško ena najpomembnejših morskih regij, ki meji na EU; ugotavlja, da ima ta regija srednjeročno in dolgoročno visok potencial za tveganja, saj gre za strateški položaj in pomembno prometno pot za blago in energijo, ki se nahaja v bližini potencialnih vrelišč dolgotrajnih sporov, kot sta sporni ozemlji Abhazije in Južne Osetije ter z njima povezan spor med Moskvo in Tbilisijem; poudarja, da ima zato ker je energetska varnost več držav članic EU zelo odvisna od varnosti plinskih in naftnih poti, ki potekajo čez Črno morje in ob njem, Evropska unija strateški interes preprečiti stopnjevanje razvlečenih regionalnih sporov in poiskati dolgoročne rešitve zanje; poudarja, da bo EU za ta namen morda morala mobilizirati evropska pomorska sredstva;
28. opozarja na svojo resolucijo z dne 20. januarja 2011 o strategiji EU na Črnem morju¹ in poudarja, da mora EU dejavneje sodelovati pri oblikovanju varnega okolja na območju Črnega morja; ponovno poziva Komisijo in ESZD, naj pripravita strategijo za regijo Črnega morja, ki bo učinkovito obravnavala pomorsko varnost in varnostne izzive;
29. poudarja, da je potreben okrepljen dialog s strateškimi partnerji o preprečevanju in reševanju konfliktov, vendar obenem poudarja, da je potrebno delovanje v regionalnih večstranskih pobudah, kot je sinergija na Črnem morju, da bi odpravili grožnje, kot so kriminalne mreže, ki se ukvarjajo z nezakonito trgovino z ljudmi, drogami in orožjem, ali težave, kot sta nezakonit ribolov in degradacija okolja;

¹ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 81.

Atlantski ocean in Zahodna Afrika

30. ugotavlja, da je Atlantski ocean življenjskega pomena za evropsko trgovino; je zaskrbljen, ker je Atlantik, predvsem karibsko območje, tranzitna pot za droge iz Južne Amerike; je zaskrbljen, da bi razvoj gospodarskih dejavnosti v naslednjih desetletjih, predvsem širitev Panamskega prekopa, lahko spodbudil porast kriminalnih dejavnosti na tem območju;
31. meni, da so na obali zahodne Afrike in zlasti v Gvinejskem zalivu danes prisotne nekatere od najpomembnejših groženj za Evropo; je resno zaskrbljen, da se vzdolž zahodnoafriške obale kažejo resni izzivi v zvezi s kriminalnimi dejavnostmi, trgovino z drogami, ljudmi in orožjem; hkrati so države ob Gvinejskem zalivu vse pogostejše teren za operacije regionalnih terorističnih mrež, kot je Boko Haram v Nigeriji, njihova dejanja pa imajo posledice tudi v sosednjih državah, pri čemer so povezane z mrežami globalne razsežnosti, kot sta Al Kaida v islamskem Magrebu, kar nazorno kaže kriza v Maliju;
32. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so države ob Gvinejskem zalivu soočajo z nenehno politično nestabilnostjo, nekaterim – npr. Gvineji Bissau – grozi celo razpad države, ta regija pa je postala platforma za trgovino z drogami iz Latinske Amerike, ki so namenjene v Evropo;
33. ugotavlja, da je regija tudi pomemben dobavitelj energije, saj države ob Gvinejskem zalivu trenutno zagotavljajo 13 % vsega uvoza nafte in 6 % vsega uvoza plina v EU, pri čemer odpade na Nigerijo 5,8 % vsega uvoza nafte v EU; pričakuje, da bo regija postala še pomembnejša zaradi nedavnih odkritij zalog nafte in plina na morju; je zato zaskrbljen, da bo lahko tekma za naravne vire na morju s sabo prinesla konflikte in kriminalno dejavnost;
34. poudarja, da so nestabilnost, terorizem in kriminal ob obali zahodne Afrike tesno povezani z nestabilnostjo v celotni regiji Sahela; zato poziva EU, naj v okviru civilne misije SVOP – EUCAP Sahel Niger – poveže prizadevanja za boj proti terorizmu v Sahelu v regionalno in celostno strategijo za boj proti grožnjam na morju ob obali zahodne Afrike, zlasti v Gvinejskem zalivu; v zvezi s tem poziva EU, naj zagotovi usklajevanje med obema misijama SVOP v regiji – EUCAP Sahel Niger in EUTM Mali – pa tudi s prizadevanji na kopnem in na morju za boj proti terorizmu in drugemu organiziranemu kriminalu v regiji;
35. pozdravlja napoved Komisije o uvedbi programa za kritične pomorske poti v Gvinejskem zalivu (CRIMGO), ki je namenjen izboljšanju varnosti v vodah v Gvinejskem zalivu z zagotavljanjem usposabljanja in vzpostavitvijo mreže za izmenjavo informacij med oblastmi sedmih obalnih držav zahodne Afrike ter se bo financiral s sredstvi instrumenta za stabilnost; poziva k hitremu izvajanju programa CRIMGO ob obali zahodne Afrike; poziva tudi k uvedbi specifičnih mehanizmov za sodelovanje, namenjenih povezavi tega programa, ki ga financira Komisija, in misij SVOP EUCAP Sahel Niger in EUTM Mali, katerih prizadevanja so tesno povezana z vzroki za nestabilnost v vodah v Gvinejskem zalivu;
36. poudarja, da je treba okrepiti učinkovitost dejavnosti EU v Gvinejskem zalivu; predlaga, naj se ustvarijo specifične sinergije, da bi ustvarili dodano vrednost na podlagi povezovanja obstoječih instrumentov in struktur EU, kot je Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA);

37. poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj kartira zmogljivosti držav članic EU in partnerskih afriških, karibskih in pacifiških držav na strateških lokacijah – kot so letalska baza Lajes na Azorih, Portugalska, in Zelenortske otoki –, kjer bi lahko razvijali specifične pomorske in zračne operacije za boj proti oboroževanju, terorizmu, piratstvu in organiziranemu kriminalu v Gvinejskem zalivu in širšem južnem Atlantiku, in sicer v okviru tristranskega partnerstva, ki bi vključevalo čezatlantsko sodelovanje z ZDA, Kanado, Brazilijo in drugimi državami Latinske Amerike ter sodelovanje med EU in Afriško unijo;

Adenski zaliv in zahodni Indijski ocean

38. poudarja, da je zaradi piratstva Adenski zaliv danes eno najnevarnejših morskih območij na svetu; opozarja, da je piratstvo posebna oblika organiziranega kriminala, ki terja poseben, celovit in celosten pristop, ki bo obravnaval vzročne povezave med piratstvom ter socialnim, političnim in gospodarskim upravljanjem, kar zlasti dokazujejo razmere na območju Afriškega roga in v Somaliji; ugotavlja, da so tudi sledenje denarnim tokovom od plačil odkupnin, razkrivanje kriminalnih mrež in kazensko preganjanje storilcev, ključni elementi boja proti piratstvu, pri čemer so te dejavnosti izvedljive samo ob izkoriščanju prednosti, ki jih prinaša sodelovanje med organi držav članic ter Europolom in Interpolom; ugotavlja, da v tem leži konkretna povezava med zunanjo varnostno politiko in notranjim kazenskim pregonom;
39. pozdravlja uvedbo civilne misije EUCAP Nestor v okviru SVOP, ki je bila zasnovana za okrepitev pomorskih zmogljivosti v državah Afriškega roga in zahodnem Indijskem oceanu z namenom, da bi bolj trajnostno prispevala k doseganju ciljev operacije EUNAVFOR Atalanta na lokalni ravni;
40. izpostavlja nedavni uspeh, ki se mora nadaljevati, misije EUNAVFOR Atalanta pri zmanjšanju števila napadov piratov v zahodnem Indijskem oceanu in pri zagotavljanju večje verodostojnosti SVOP; ugotavlja, da je operacija Atalanta prva pomorska misija v okviru SVOP doslej in bi morala biti podlaga za nadaljnji razvoj in izvajanje pomorske razsežnosti SVOP, pri čemer je treba upoštevati uspehe, pomanjkljivosti in izkušnje v zvezi s to operacijo; pozdravlja pozitivno vlogo EU z misijo EUNAVFOR Atalanta v okviru mehanizma za skupno osveščanje o položaju in ublažitev sporov (mehanizem SHADE) pri spodbujanju usklajevanja med multinacionalnimi, nacionalnimi in regionalnimi pomorskimi silami, ki delujejo na tem območju, predvsem v operaciji Nata Ocean Shield; poleg tega pozdravlja dobro sodelovanje med agencijami EU, (evropski satelitski center SatCen in EMSA) in tretjimi akterji, zlasti na področju razlaganja satelitskih slik ladij, tudi kadar ni formalnih dogovorov o takem sodelovanju; poziva EU, naj formalno uredi povezave med obstoječimi orodji in telesi EU, kot so tiste med Atalanto, agencijo EMSA in centrom SatCen, da bi se izognili podvajanju nalog, virov in strokovnega znanja ter izkoristili očitne operativne prednosti takih sinergij;
41. poudarja, da je koncept celovitega pristopa, ki v tem konkretnem primeru izhaja iz strateškega okvira za Afriški rog, očitno v kombinaciji treh misij SVOP, ki potekajo v regiji (EUNAVFOR Atalanta, misija EU za usposabljanje v Somaliji in EUCAP Nestor) ter jih dopolnjujejo politične zaveze in razvojne politike; pozdravlja začetek delovanja operativnega centra EU z namenom lažjega usklajevanja in krepitev sinergij med temi misijami, kar predstavlja pomemben korak v razvoju SVOP; poudarja, da bi moral biti ta primer komplementarnosti in usklajevanja navdih za druge take ukrepe, kadar so misije in

operacije SVOP namenjene soočanju z večplastnim problemom; ugotavlja, da bi stalne zmogljivosti načrtovanja in izvajanja vojaških operacij lahko prispevale k še tesnejšemu povezovanju vseh pomorskih vidikov misij in operacij SVOP;

42. priznava varnostne ukrepe na krovu ladij, ki so jih uvedli ladijski prevozniki; pozdravlja nedavne pozive pomorskega sektorja k zakonski ureditvi zasebnih podjetij za pomorsko varnost in opozarja na svojo zahtevo, ki je bila naslovljena na Mednarodno pomorsko organizacijo, države zastave in pomorski sektor, da se s skupnimi močmi oblikuje kodeks, ki bo omogočal uporabo jasnih, doslednih in izvršljivih dogovorjenih mednarodnih standardov glede uporabe zasebno najetega oboroženega varnostnega osebja na krovu ladij; zasebna varnostna podjetja pa poziva, naj te standarde dosledno upoštevajo;

Arktika

43. poudarja, da je odprtje arktičnih pomorskih poti neposredna posledica podnebnih sprememb, in opozarja na dejstvo, da bi si morala EU v prvi vrsti prizadevati za ohranjanje in zaščito regije in njenih ključnih okoljskih dobrin, obenem pa zagotoviti, da se arktični viri uporabljajo trajnostno in ob spoštovanju tamkajšnjih prebivalcev; poudarja, kako pomembna sta splošna stabilnost in mir na tem območju; zato poudarja, da EU potrebuje enotno in usklajeno politiko za to regijo, ki bi jasno opredelila prednostne naloge EU, morebitne izzive in strategijo; poudarja, da bi poleg interesov Danske, Finske in Švedske na Arktiki prihodnja pridružitve Islandije Evropski uniji prispevala k uveljavitvi Unije kot obalne entitete na Arktiki, kar bi poudarilo potrebo po politiki za Arktiko, ki bi se še bolj kot prej usklajevala na ravni EU; v zvezi s tem pozdravlja prej omenjeno skupno poročilo z naslovom "Razvoj politike Evropske unije za arktično regijo: napredek od leta 2008 in nadaljnji ukrepi" in ponovno poudarja, da je potreben politični dialog z vsemi partnerji v tej regiji, vključno z Rusijo;
44. poudarja pomen novih trgovskih poti skozi prehode Arktičnega morja, med drugim tudi za gospodarstva EU in njenih držav članic; poudarja, da morajo EU in njene države članice dejavno podpirati svobodo morij in pravico do prostega prehoda po mednarodnih plovnihih poteh; poudarja, da je treba dolgotrajne ozemeljske spore med državami na Arktiki reševati mirno in poziva k večji prisotnosti EU v regiji ter oceni, katera orodja in zmogljivosti bodo morda potrebni za odziv na konflikte na tem območju; vsekakor poudarja, da je treba preprečiti militarizacijo Arktike; poziva Komisijo, naj pripravi predloge o tem, kako bi lahko projekt Galileo koristil politiki EU za Arktiko in kako bi ga lahko razvili tako, da bi omogočal varnejšo plovbo v arktičnih vodah, s čimer bi prispevali k varnosti in dostopnosti še zlasti severovzhodnega prehoda;

Tihi ocean

45. poudarja, kako pomemben je Tihomorski ocean v svetovnem merilu, zlasti Južnokitajsko morje, prek katerega poteka tretjina svetovne trgovine; je zaskrbljen zaradi stopnjevanja napetosti in odločno poziva vse vpletene strani, naj se vzdržijo enostranskih političnih in vojaških ukrepov ter svoje nasprotujoče si ozemeljske težnje v tem morju rešijo z mednarodno arbitražo v skladu z mednarodnim pravom, zlasti konvencijo ZN o pomorskem pravu, da se zagotovi regionalna stabilnost ter svobodna in varna plovba v Južnokitajskem morju;
46. meni, da je eden od načinov za možno mirno reševanje napetosti na območjih Vzhodnega in Južnokitajskega morja pogajanje in skupno izvajanje kodeksov ravnanja za miroljubno

izkoriščanje zadevnih morskih območij, vključno z ustanovitvijo varnih trgovinskih poti in ribolovnih kvot ali razdelitev območij za izkoriščanje virov;

47. poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj opredeli grožnje miru in varnosti, če bi se stopnjevale napetosti in oboroženi spopadi v Vzhodno- in Južnokitajskem morju;
48. ugotavlja, da so nekatere države že sedaj močno politično dejavne v tihomorski regiji, zlasti Avstralija, ter da bi se morala EU zanašati na dvostransko in večstransko sodelovanje, da bi zagotovila zaščito in varnost v regiji;
49. poudarja pomen razširitve Panamskega prekopa, ki naj bi bila zaključena leta 2014, za spremembo geostrateškega ravnotežja na morju in izjemne priložnosti, ki se bodo s tem ponudile EU in državam članicam; opozarja, da morajo biti ladjarske in pristaniške infrastrukture držav članic pripravljene na predvidljivo povečanje pomorskih trgovinskih tokov ter s tem povezana tveganja z vidika varnosti in zaščite, ki bodo med drugim posledica dodatnega pritiska na okolje in kriminala; v zvezi s tem poudarja, da bi lahko ta povezava med Tihim in Atlantskim oceanom postala pomembna alternativna povezava med Azijo in Evropo prek zahoda;

Obstoječa orodja in razvoj zmogljivosti

50. je trdno prepričan, da bi bilo treba finančno in gospodarsko krizo razumeti kot priložnost za izvajanje pobude za združevanje in skupno izkoriščanje na področju razvoja pomorskih zmogljivosti v resnično evropskem duhu, zlasti s koriščenjem pobude LeaderSHIP 2020 in s spodbujanjem mreženja med akterji s področja gradnje in popravila ladij ter povezanimi sektorji, kar bi lahko prispevalo k ohranjanju verodostojnih vojaških zmogljivosti in je edini način, da se bo lahko Evropa uspešno soočila s svetovnimi izzivi na področju varnosti pomorskih območij in svojih pomorskih zmogljivosti;
51. kljub temu obžaluje, da države članice EU ostro zmanjšujejo nacionalne proračune za obrambo v odzivu na finančno krizo in počasnejšo gospodarsko rast ter da tovrstni rezi, ki večinoma niso usklajeni na ravni EU in ne upoštevajo evropske varnostne strategije, lahko resno vplivajo na zmožnost in pripravljenost Unije, da se sooči z varnostnimi izzivi na morju in drugod ter izpolni mednarodne obveznosti, hkrati pa tudi ovirajo vlogo Unije pri zagotavljanju svetovne varnosti;
52. poudarja, da mora prednostna naloga "združevanje in skupna uporaba", ki jo je predstavila EU, da bi zagotovila večje usklajevanje, pametnejšo porabo sredstev za obrambo in doseganje večjih ekonomij obsega med državami članicami, šele prinesli rezultate, tudi na področju pomorskih varnostnih zmogljivosti;
53. pozdravlja prispevek Evropske obrambne agencije k izgradnji temeljev za doseganje združevanja in skupne uporabe z usklajevanjem zahtev in projektov na področju pomorskega usposabljanja in logistike; pozdravlja študijo o pomorskih zahtevah in zmogljivostih iz leta 2012, ki jo je pripravila ekipa Wise Pen; ob upoštevanju mandata in strokovnega znanja Evropske obrambne agencije poziva države članice, naj izkoristijo njene nasvete in tehnično pomoč pri soočanju s potrebo po zmanjševanju proračuna za obrambo, da ne bi ogrozile razvoja strateških zmogljivosti v EU, s katerim je treba na usklajen način zapolniti vrzeli in odpraviti pomanjkljivosti; spodbuja države članice, naj sodelujejo z Evropsko obrambno agencijo pri opredeljevanju potreb po zmogljivostih, zlasti civilnih in vojaških zmogljivostih in zmogljivostih z dvojno rabo na področju

pomorstva; poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj s pomočjo Evropske obrambne agencije in generalnega direktorata za pomorske zadeve in ribištvo opredeli vsa mornariška in pomorska sredstva, ki ustrezajo pomorskim zmogljivostim in zahtevam iz leta 2012 in bi jih države članice lahko izgubile zaradi finančnih in gospodarskih omejitev, ter preuči načine, kako bi jih lahko ohranili in izkoristili v okviru celostne pomorske politike EU in prihodnje evropske strategije pomorske varnosti;

54. opozarja, da so ob upoštevanju večplastnih varnostnih izzivov v današnjem svetu zmogljivosti z dvojno rabo potrebne pri izvajanju SVOP; poudarja, da trenutne krize v Sahelu in državah Afriškega roga pričajo o tem, da je treba ubrati celosten pristop, ki uporablja vse vrste civilno-vojaških dejavnosti na eni strani ter opremo in zmogljivosti z dvojno rabo, vključno z evropskimi pomorskimi zmogljivostmi, na drugi strani in zmogljivostmi civilnega in vojaškega ladjedelništva, ki so namenjene zagotavljanju varnosti in odpornosti ladij; poziva države članice, naj sodelujejo z ustreznimi telesi in agencijami EU, zlasti s Komisijo, Evropsko obrambno agencijo in Evropsko vesoljsko agencijo, pri iskanju finančnih sredstev EU za razvoj zmogljivosti z dvojno rabo, s čimer bi lahko zapolnili vrzeli na področju zmogljivosti na nacionalni in regionalni ravni in na ravni Unije; opozarja na potencial, ki ga nudi program Galileo z vidika dvojne rabe, in na pomen tega programa za izvajanje in učinkovitost operacij SVOP, zlasti na področju pomorstva; vendar poudarja, da je treba dati prednost večji preglednosti, učinkovitosti in večstranskim pristopom na področju razvoja zmogljivosti;
55. opozarja, da je treba utrditi tehnološko podlago na področju obrambe, vključno z zmogljivostmi za izdelavo plovil in ladijske opreme, ki se nahaja v EU in se financira z njenimi sredstvi; v kontekstu trenutne gospodarske in finančne krize opozarja, da vzpostavitev in podpiranje zmogljive in samozadostne evropske obrambne industrije pomeni ustvarjanje novih delovnih mest in rasti; poziva k boljšemu dialogu z zainteresiranimi stranmi v industriji, saj razvoj pomorskih zmogljivosti terja večletne zaveze; poudarja, da morajo države članice EU in industrija racionalizirati in uskladiti standarde, da se zagotovi operativna združljivost pomorskih in mornariških zmogljivosti, vključno s komunikacijskimi sistemi in tehnologijami, na evropski ravni;
56. meni, da je projekt Evropske obrambne agencije o omrežju za pomorski nadzor (MARSUR) ena takih inovacij, ki prinaša dodano vrednost v okviru razvoja pomorske razsežnosti SVOP; odločno poziva k opredelitvi ustreznih področij sodelovanja med MARSUR in drugimi projekti EU za razvoj pomorskega nadzora, kot so projekti Copernicus – evropski program za opazovanje Zemlje (nekdanji GMES – globalno spremljanje okolja in varnosti) – za pomorske in varnostne storitve ali delo Evropske agencije za pomorsko varnost (EMSA) na področju pomorskega nadzora;
57. meni, da lahko delo agencij EMSA in ESA ter program Copernicus še naprej služita izvajanju pomorske razsežnosti SVOP, kar bi morali tudi formalno omogočiti; poudarja, da strokovno znanje agencijama omogoča, da zagotavljata storitve in podporo misijam SVOP, ki trenutno potekajo, na področju nadzora, patroljiranja ali zbiranja, analize in razširjanja satelitskih podatkov v duhu partnerstva, ki se je – sicer na neformalni ravni – razvilo med agencijo EMSA in operacijo EUNAVFOR Atalanta;
58. poziva k ustanovitvi resnično evropske obalne straže na podlagi izkušenj, ki so bile že pridobljene v okviru Frontexa in Evropske mreže obalnih patrolj, in bo zmogljivosti črpala od različnih vladnih teles in organov ter delovala v okviru pristojnosti, ki izhajajo

iz sodelovanja na področju pravosodja in notranjih zadev, da se tako zavarujejo meje EU, evropski državljani kot tudi življenja ljudi, ki so v nevarnosti v obalnih vodah Evropske unije;

59. pozdravlja delo, opravljeno v okviru razvoja skupnega okolja za izmenjavo informacij (CISE), da bi razvili učinkovito evropsko zmogljivost na področju pomorskega nadzora; zato poziva EU, naj smiselno vlaga v nadaljnji razvoj okvira CISE, pri čemer naj navdih črpa iz izkušenj s projekti, kot so MARSUNO, BluemassMed in EUROSUR, da bi se pripravila na prepoznavanje in spremljanje izzivov na področju pomorstva v vodah držav članic EU ali v bližini EU in odzivanje nanje;
60. glede na to, da imajo članice EU in zveze NATO samo en nabor pomorskih sil, poziva k boljšemu strateškemu usklajevanju med obema organizacijama, ko gre za pomorsko varnost; meni, da bi morala biti prihodnja strategija pomorske varnosti EU neodvisna od strategije zaveznitva, a hkrati komplementarna z njo, da bi se lahko soočili s kar največ izzivi, omenjenimi zgoraj, hkrati pa zagotovili optimalno izkoriščanje omejenih pomorskih sredstev; pozdravlja pozitivne rezultate, ki jih prinaša umestitev operativnih štabov obeh organizacij na isto lokacijo v Northwoodu; meni, da bi se morala EU osredotočiti na očitno dodano vrednost, ki jo prinaša njen celovit pristop v soočanju z večplastnimi izzivi, kar dokazujejo diplomatski, finančni in pravosodni ukrepi, ki so sledili učinkovitemu boju proti piratstvu v okviru operacije Atalanta; poziva k dodatnim izboljšavam pri izmenjavi informacij med zvezo NATO in EU, kot tudi k okrepljenemu usklajevanju z drugimi mednarodnimi akterji;
61. obžaluje, da danes še vedno prihaja do podvajanja, prekrivanja, tratenja virov in bojov za vpliv med telesi in agencijami EU, ki delajo na področju pomorske varnosti; poziva EU, naj nadalje preuči, kako lahko zmanjša upravno in finančno breme, ki ga prinaša nesmiselno prekrivanje funkcij, strokovnega znanja, opreme in virov med več telesi in akterji EU, tako da bo lahko visoka predstavnica/podpredsednica odigrala svojo vlogo koordinatorke;
62. v tem kontekstu poziva, naj se prizadevanja za usklajevanje in povezovanje vsesplošno upoštevajo v strategiji pomorske varnosti EU, v kateri bi bilo treba opredeliti jasne smernice za specifično sodelovanje med generalnimi direktorati Komisije, vključno z generalnimi direktorati za pomorske zadeve in ribištvo, notranje zadeve, pravosodje, podjetništvo in industrijo, mobilnost in promet, obdavčitev in carinsko unijo, raziskave in inovacije ter razvoj, pa tudi z Evropsko službo za zunanje delovanje in Službo za instrumente zunanje politike; enako bi bilo treba storiti v okviru sodelovanja med agencijami EDA, EMSA, SatCen, Europol in Frontex, Vojaškim štabom EU, direktoratom za krizno upravljanje in načrtovanje, Centrom EU za analizo obveščevalnih podatkov in zadevnimi organi držav članic;
63. pozdravlja dejavnosti načelnikov evropskih mornaric (CHENS), namenjene spodbujanju razumevanja med evropskimi mornaricami in obravnavanju vprašanj v skupnem interesu; poziva, naj se rezultati letnih srečanj načelnikov evropskih mornaric in njihovih specializiranih delovnih skupin upoštevajo pri oblikovanju strategije pomorske varnosti EU in njenem izvajanju v okviru SVOP, da bi spodbudili nadaljnje sodelovanje ter zagotovili celosten in učinkovit pristop;
64. poziva prihodnji Evropski svet za obrambo, ki bo potekal decembra 2013, naj sprejme strategijo pomorske varnosti EU, ki vključuje stališča Evropskega parlamenta iz tega

poročila; opozarja države članice, da je treba v današnjem svetu in zlasti spričo izzivov in groženj v njem delovati dosledno, usklajeno in preudarno, da bi zaščitili 500 milijonov državljanov EU; prav tako opozarja, da je spričo teh izzivov potrebna zunanja politika EU, ki temelji na potrebi po in spodbujanju miru in varnosti po vsem svetu;

o

o o

65. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednici Komisije, Svetu, Komisiji, parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju zveze NATO in predsedniku parlamentarne skupščine zveze NATO.